

Som hovedregel må du kun udføre det el-arbejde der ikke ændrer ved en fast installation:

HVAD MÅ DU GERNE GØRE SELV?

DET MÅ DU SELV:

- ✎ Udskifte eller montere stikpropper, ledningsafbrydere, apparatkontakter og transportable stikkontakter, bl.a. forlængerled, stikdåser med tre stik (tristikdåser).
- ✎ Reparere visse elapparater, f.eks. udskifte ledningen, der fører strøm til apparatet (se oversigt på www.sik.dk), og udskifte en fatning på en lampe.
- ✎ Udskifte indendørs afbrydere og stikkontakter mærket op til 250 volt. Både stikkontakter uden jord med to huller og stikkontakter med jord med tre huller (hvis den faste installation er udført med gul/grøn jordledning). Det er en forudsætning, at boligens elinstallation er beskyttet med et fejlstrømsanlæg (HFI eller HPFI). Det har siden 2008 været et lovkrav, at alle boliger skal have et HFI/HPFI.
- ✎ Sætte lamper op og tage lamper ned, der ikke er en del af en fast installation. Det gælder også halogenlamper, som leveres i et samlet sæt med transformere, lamper, ledninger og monteringsvejledning.

- ✎ Udskifte almindelige afbrydere med lysdæmpere eller med afbrydere med tidsfunktion og lign.
- ✎ Ændre programmeringen af intelligente styringssystemer. Det er f.eks. systemer, der tænder for lyset, når du går ind, eller som gør det muligt at tænde og slukke lyset med en fjernbetjening.

DET MÅ DU IKKE:

- ✎ Ændre på de faste installationer og kabelføringer.
- ✎ Lave elarbejde i måler- eller gruppetavle.
- ✎ Installere eller udskifte udendørs afbrydere eller stikkontakter.
- ✎ Sætte halogenlamper op, hvis transformere, lamper og ledninger er købt hver for sig.
- ✎ Trække nye kabler til nye installationer og montere nye stikkontakter.
- ✎ Tilslutte og frakoble apparater som ikke er tilsluttet med en stikprop f.eks. komfur og vaskemaskine.

BO KEJSER

[Autoriseret elinstallatør og indehaver af BOS-TECH i Storvorde]

Bo Kejser har set mange gør-det-selv løsninger i hans tid som el-installatør:

”Strøm kan du jo ikke se, og mange prioriterer ikke husets elinstallationer. I hele husets levetid skiftes køkkenet måske 4-5 gange, men el-installationerne tjekkes ikke – før det er for sent, og skaden er sket. Det kan godt være at man selv mener, at man kan installere spots og trække nye kabler i en gipsvæg. Og det kan også godt være, det fungerer. Det er bare ikke godt nok, for det er ikke lovligt, og det er dig som ejer og bruger af installationen, der hæfter for regningen, hvis huset skal sælges en dag.” fortæller Bo Kejser.

Bo Kejser oplever at mange har svært ved at skelne imellem, hvad de må, og hvad de ikke må inden for el-arbejde, og specielt når de står i byg-

gemarkedet og kigger på alle el-produkterne. ”Man behøver jo ikke ringe efter en elektriker, når man skal have skiftet rammen på stikkontakterne, men en retningslinje er, at man kigger efter den røde og grønne mand som nogle forhandlere mærker deres elprodukter med. De indikerer, hvad man selv må, og hvad man skal have en el-installatør til at udføre.

Og husk endelig også at kabler skal trækkes og oplægges af en el-installatør.

Du må gerne selv købe dem, men så må du ikke gøre mere” fortæller Bo Kejser.

DET ER BARE IK' GODT NOK

Mange vælger at kaste sig ud i **gør-det-selv-el** i boligen, når der skal bygges om, eller når den nye belysning skal installeres i køkkenloftet. Men selvom **hænderne er rigtigt skruet på**, så er der regler for, hvilken slags el-arbejde du selv må lave i hjemmet, og hvad du skal have en autoriseret el-installatør til at udføre.

Overholder du ikke reglerne, så kan konsekvenserne være omfattende. Ikke blot for **pengepungen** men også for din og **familiens sikkerhed**.

Undgå el-ulykker i hjemmet

Hvert år rykker brandvæsenet ud til ca. 10.000 brande. Hver femte brand er forårsaget af elektriske installationer eller apparater. Brandene opstår ikke kun på grund af forældede installationer, overbelastede ledninger eller manglende HFI eller HPFI afbryder – men i høj grad også fordi en gør-det-selv-løsning har slået fejl. Derfor har Sikkerhedsstyrelsen udstukket retningslinjer for at undgå el-ulykker og el-brande.

Opstår der brand i en hjemmelavet, ulovlig el-løsning, er der ingen forsikring der dækker skaderne. Og dette er blot de materielle skader. Personskaderne ved ulovligt el-arbejde giver hvert år mange besøg på landets skadestuer, hvor visse skader på tragisk vis har medført op til flere dødsfald.

Det må du selv:

Det er lovligt at udføre en del el-arbejde selv, hvis man ved, hvordan det skal gøres. Det el-arbejde du ikke selv må lave, skal udføres af en autoriseret el-installatør.

Også selvom du mener at kunne løse opgaven på egen hånd.

Det kan godt være, at det er nemt og hurtigt at klare selv, og måske er det endda lavet lige efter bogen – det er bare ikke lovligt, og det kan være livsfarligt.

Vil du vide mere om gør-det-selv elarbejde så klik forbi sikkerhedsstyrelsens hjemmeside og hent brochuren: **Gør det el-sikkert**. Her finder du en udførlig guide til gør-det-selv arbejde og en masse gode tips og råd. www.sik.dk